

Ulfborg Hind Herreders skøde- og panteprotokol, 1830, side 567B-569B

Aftægtskontrakt for Jens Hansen og Maren Lauridsdatter, dateret 18. november 1829

På grund af at jeg undertegnede Selveier Jens Hansen har ved Skjøde af Dags Dato solgt og afhændet min hidtil eiende og paaboende Gaard Thusing i Wildberg Sogn med Konge- og Kirketiende samt Indboe og Besætning til min Søn Lars Jensen, er mellem os om den Aftægt jeg og Kone, Maren Laursdatter vores Livstid skal have og nyde af Gaarden, oprettet følgende:

Aftægts Contract.

Saalænge jeg Jens Hansen og Kone finder det for godt og synes derved at kunne være tjent, nyder vi saalænge vi lever hos vores Søn eller Gaardens efterkommende Eier, forsvarlig Føde, Klæde, Opvartning og Pleie samt Boelig i Gaardens Stuehus, alt saaledes som han og Familie selv nyder det; men skulle vi blive til Sinds at ville føre vores egen Huusholdning og ikke finder os tilfreds med at søge Bord ved vores Søn og Familie da skal han eller Gaardens efterkommende Eier give os følgende til vores Ophold.

1.

Opfører han os saasnart vi forlanger det 5 Faag Huus i forsvarlig Stand, indrettet til Stue, Spisekammer og Kjøkken, forsynet med Loft, de fornødne Vinduer og Døre, Kakkellovn, et Sengested, Skorsteen og Ovn, hvilket Huus, som vores Søn eller Gaardens Eier i enhver henseende aarlig holder forsvarlig ved lige, sættes paa hvilken Plads ved Gaarden vi maatte ønske det.

2.

Leveres os a. aarlig 30 Læs Hedetørv, hver Læs til 7 Snese, 4 Læs Skudtørv, hver Læs 20 Snese, 2 gode Læs Lyng, hvilket alt leveres os i rette R...rignings Tid, forsvarlig tørt og godt som hjemført og sat i Stak ved vores Aftægtshuus; 4 Tdr: 4 Skp: Rug og 2 Tdr: Byg, godt og frisk Korn, som leveres hvert Aars 1ste Maii og 1ste Novbr: hver Gang med det halve, samt ført til og fra Møllen i formalet Stand, 1 Skp. Boghvedegryn, der ligeledes leveres os 2 Gange om Aaret nemlig til Juul og St: Hansdag, 1½ Lispund Smør frisk og godt, der leveres os med 2 Pund maanedlig, til hvad Tid i Maaneden vi forlanger det, eller rettere 1 Pund hver 14tende Dag, 1 Lispund godt tør Flæsk og 2 Pund Ister, som leveres os mellem hvert Aars Mikkelsdag og Juul, 1 Lispund tør Fisk af Torsk og Rokler som leveres os inden hvert Aars St. Hansdag, 1 Tde: Kartoffler som leveres os inden hvert Aars 1ste Octbr:, ½ Skpe: grov Salt og ¾ Skp: Humle som leveres os naar vi forlanger og behøver det, 6 Potter godt dansk Kornbrændeviin som leveres os med 2 Potter til hver af Aarets 3 Høitider, nemlig: Juul, Paaske og Pintse, 8 Rbd rede Sølv i Penge, som betales os til hvert Aars 11te Junii Termin, 6 Pund Talg som leveres os inden hvert Aars 1ste Novbr:, 12 Pund godt Ringkjøbings Tobak, som leveres med 1 Pund om Maaneden; b. daglig: fra Mikkelsdag til 1ste Maii 2 Potter og fra 1ste Maii til Mikkelsdag 3 Potter sød nysmalket Mælk, som leveres os ublandet og ligesom det malkes hver Morgen i vores Aftægtsværelse.

3.

Herforuden har vi Ret til aarlig i Gaardens Mark at faae saaet ¼ Skpe: Hørfrøe, hvilket Stk. Jord vores Søn eller Gaardens Eier vedbørligen gjøder og dyrker, og det avlede Hør skal han ligeledes istandgjøre og levere os naar det er færdigt til at spinde, ligeledes har vi Ret til aarlig i Gaardens Kaalhaug at faa saamegen Jord som vi behøver til Kaal, som vores Søn ogsaa gjøder og dyrker.

4.

Af Gaardens Indboe udtager vi til brug i vores Aftægtshuus saalænge vi lever, 1 Sengs Klæder, 2 Kister, 1 Bord, 1 Bænk og 2 Stole, 1 liden Dragkiste, 1 Skab samt hvad videre Husgeraad vi til vores Husholdnings Førelse maatte behøve og have fornøden. Af Gaardens Faareflok har vi ligeledes Ret til saasart vi indflytter i vores Aftægts Værelse, at udtage 4 Faar, som vores Søn eller Gaardens Eier tilligemed deres Yngel, aarlig græsser og fodres ligesaa godt som sine egne, og bemærkes det at naar nogen af Faarene skulle døe, da skal han saa efter dette indtræffer levere os et i det dødes Sted, saaledes at vi altid har 4 Faar med Lam; Det er en Selvfølge at Ulden af Faarene tilhører os ligesom og de avlede Lam til Slagt.- Vi har ligeledes Ret til at have 6 Høns gaaende i Gaarden, som dennes Eier føder lige med sine egne.-

5.

Skjøndt det er anført at der i vores Aftægtshuus skal opføres en Ovn, har vi dog Ret til saa ofte vi forlanger det, at bage i Gaardens Ovn, samt afbenytte Gaardens Grubekjedel til Bryggen og Vask saa ofte vi har det nødig, hvortil vores Søn eller gaardens Eier leverer os det fornødne Lyng; hvilket Arbejde han ligeledes er pligtig at forrette for os enten ved sin Kone eller en Pige; og i Sygdoms eller Alderdoms Tilfælde skal han vedbørlig opvarte og pleie os, og om vi det maatte forlange skal han dertil holde en anstændig Pige. Paa Anfordring skal han ogsaa befordre os til og fra Kirken saa ofte vi forlanger det, ligesom og i Sygdoms Tilfælde at hante Præsten og Lægen til hvad Tid det maatte ansees fornødent og forlanges.

6.

Naar én af os ved Døden afgaar skal den længst levende nyde og beholde den fulde Aftægt, med Undtagelse af 2 Tdr: Rug, 1 Tde: Byg, ½ Tde: Kartofler, 1 Potte Mælk i Tiden fra Maiidag til Mikkelsdag; dog bemærkes det at dersom Aftægtsmanden først døer, da bortfalder ganske de anførte 12 Pund Tobak, ligesom og den længst levende kun beholder 2 af de anførte 4 Faar med Yngel.-

7.

Vores Søn eller Gaardens Eier er ogsaa forpligtet til, naar én af os eller vi begge ved Døden afgaar at bekoste vores anstændige Begravelse efter Egnens Skik og Brug, hvorfor han, foruden det os til Brug i vores Aftægtshuus leverede Boehave og Huusgeraad, som er ham tilhørende efter det som ved dette Skjøde, som Erstatning skal have alt hvad vi efterlader os, med Undtagelse af det anførte Skab og liden Dragkiste, som skal tilhøre vores Datter Mette Larsdatter i Nederbjærre efter min hendes Moders Død.-

8.

Til Sikkerhed for den i denne Contract Bestemte Aftægt og øvrige Natural Præstationer, skal saa længe vi lever og indtil Aftægten ophører, Gaarden Thusing med Hartkorn 1 Tde: 4 Skpr: 2 Fkr: samt sammes Anparter af Wildberg Sogns Konge Kirke Korn og Qvægtiender samt Indboe og Besætning hæfte som 1ste Prioritets Panteret, og anderledes kan og maa Gaarden ikke afhændes.-

Foranstaaende Aftægt og Natural Præstationer anslaaes til Værdie saaledes:

Aftægts Husets Opførelse og Indretning 1 Gang	25 Rdl. Sølv		
30 Læs Hedetørv a 12 Sk. er 5 Gange	18	4 Mk.	8 Sk.
4 Læs Skudtørv a 4 Mk. er Do	3	2	-
2 Læs Lyng a 4 Mk. er Do	1	4	-
4 Tdr: 4 Skpr: Rug a 3 Rdl. 7 Sk. er Do	69	1	12½
2 Tdr: Byg a 2 Rdl. 2 Sk. er Do	20	1	4

1 Skjæppe Boghvedegryn 2 Mk er Do	1	4	-
1½ Lispund Smør a 1 Rdl. 5 Mk. 12 Sk. er Do	14	4	2
1 Lispund Flæsk 1 Rdl. 4 Mk. 3 Sk. er Do	8	3	9
2 Lispund Ister a 4 Mk. er Do	1	4	-
1 Lispund tør Fisk 24 Sk er Do	1	1	8
1 Tdr. Kartoffler 3 Mk. er Do.	2	3	-
½ Skp. Salt 2 Mk. er Do	1	4	-
¾ Skp. Humle 2 Mk. 4 Sk. er Do	1	5	4
6 Potter Brændeviin a 12 Sk. er Do	3	4	8
8 Rdl. i Penge 5 Gange	40	-	-
6 Pund Talg a 12 Sk. er Do	3	4	8
12 Pund Tobak a 10 Sk. er Do	6	1	8
883 Potter Mælk a ½ Sk. er 5 Gange	22	5	15½
Jord til Høfrøesæd og Kaal 1 Gang	1	3	-
Faarenes Græsning og Foder samt Hønsene			
Aarlig 1 Rdl. er 5 Gange	5	-	-
Brygning, Bagning, Opvartning og Pleie			
Aarlig 3 Rdl. er 5 Gange	15	-	-
Kjørselerne m.v. til Kirken 1 Gang	2	-	-
Begravelserne 1 Gang	20	-	-
Tilsammen	292 Rdl.	2 Mk.	7 Sk.

Hvorefter det stemplede Papir er forbrugt.-

Denne Contract som saaledes mellem os er oprettet, og som fra min Lars Jensens Side ubrødelig skal blive opfyldt i alle dens Poster, bekræftes med vore Hænders Underskrift i Vidners Overværelse, og maae samme til Tinge læses uden os at varsle.

Thusing i Wildberg Sogn den 18de Novbr: 1829.- Lars Jensen /L:S:/ Jens Hansen /L:S:/

Til Vitterlighed Christen Hammersgaard, Jens Nielsen Bjerre med ført Pen.- Læst ved Ulfborg Hind Herreders Ret den 12 Maii 1830. Schriver

Derefter protokolleret Folio 567.- Anm: Da det pantsatte er kjøbt af Aftægtsnyderen hvis hjemmel dertil ikke findes at være læst med Undtagelse af Tienderne, saa kan det ikke og lyses om det forhen maatte være forhæftet allerede.- Thorlacius.-